

16 henvisninger til sammenhænge, hvor dette ord optræder i kulturgeografien. Som et forsøg på at bringe orden i en ofte noget usikker og divergerende brug af gængse kulturgeografiske begreber må arbejdet vel siges at være af en vis betydning som en slags »lovbog med kommentarer« for ikke-angelsaksiske geografer, men måske nok lidt overflødig for den, der er velbevandret i brugen af moderne geografisk nomenklatur. Efter anmelderens mening ligger arbejdets største betydning i den omfattende ordliste, der er redigeret med stor omhu.

Viggo Hansen

Amos Rapoport: The meaning of the built environment: a nonverbal communication approach.

Beverly Hills 1982. Sage, 223 s. 1 ill. 23 cm. Pris ikke oplyst.

Det kan måske virke noget selvmodsigende, når Rapoport's bog har en undertitel som ovennævnte, fordi man nu engang nødes til at bruge verbale midler, når man vil kommunikere med andre for at forklare, hvad man mener med sine tanker. Det som arkitekt og byplanlægger han ønsker at lære en er, at de byggede omgivelser eller bymiljøet betyder forskelligt, om man er bruger, enkeltindivid, samfundsmedlem, bygmester eller planlægger. Endvidere påpeger han, hvordan man i forskellige historiske epoker, åndsretninger og sociokulturer forsøger at udtrykke samtidens væsen i arkitekturen og dens omgivelser, hvordan man jonglerer med de fysiske og sociale elementer, betydningen af ligheder og forskelle i enkeltstrukturer eller i komplekser. Filosofien i hans tanker er klar nok, selv om han må gribe til en slags visisektion af miljøet for at udtrykke sin mening og videreføre den til læseren. En række eksempler på hans tankers anvendelse på bymiljøet kan nok have en vis interesse for geografer, der arbejder med perceptionsanalyse, men bogen henvender sig til mange andre, der anlægger et humanistisk syn på det byggede miljø.

Viggo Hansen

Anne Buttimer: The practice of geography. Longman, London 1983. XIII, 298 s. 25 cm. £15.-.

Ann Buttimer, der gennem en årrække har været i kontakt med geografien ved Lunds universitet og derved erhvervet sig et godt kendskab til geografien og kolleger i Norden, har med dette arbejde ønsket at levere

et dokumentarisk bidrag til geografis udvikling og status gennem det 20. århundrede. Formen er en række autobiografiske essays, 12 ialt, fra forskere i 8 europæiske lande samt USA. Disse tegner hver især deres personlige og faglige udvikling i samspil med deres samtid i national og international forbindelse. Ind imellem indskydes der rundbordssamtaler, interviews og udgiverens egne mellemspill, hvorigennem man føres rundt i fagets problemstillinger. For fuldstændighedens skyld kan det nævnes, at Sverige tegnes af Torsten Hägerstrand og W. William-Olsson, Norge af nyligt afdøde Aadel Brun-Tschudi, Finland af Ilmari Hustich og Storbritannien af W. R. Mead, så at de nordiske lande (+ Danmark) er velrepræsenteret. Ved gennemlæsningen får man det generelle indtryk, at barndommens og ungdommens miljø, både det materielle og det psykologiske, afspejler sig i kursen for deres akademiske løbebane og indeholder nøglen til deres personligheder, men selve igangsættelsesmekanismen, der førte dem ind i geografien, kan virke overraskende. Autobiografiske skildringer synes at være på mode, når man ser på, at der siden 1977 er udsendt ikke mindre end 7 bind indeholdende næsten 150 navne på geografer, de fleste afdøde, og der er flere på vej.

Viggo Hansen

J. P. Cole: Geography of world affairs. 6. ed.

Butterworths, London 1983. XI, 267 s. ill. 25 cm. £12.95.

Vi modtager vor viden og påvirkes i vor opfattelse, forståelse og bedømmelse/forbedømmelse af den os omgivende verden gennem den nationale presse, radio og TV, der bestemmer vores dom over andre nationer og folkeslag. Dette er indholdet i et lille kapitel, hvorefter man tager fat på kendsgerningerne, som de kan udtrykkes i tal, diagrammer, kurver og kort. Bogen er på en gang en produktionsgeografi, der også behandler ressource- og forbrugsmønstre på global basis, og en regional, økonomisk geografi. Her har man valgt en rubricering af jordens lande i udviklede henh. udviklingslande og om de er fattige henh. rige på naturlige ressourcer. Det bør måske nævnes, at der også gøres en del ud af internationale organisationer og af hjælpen til udviklingslandene, ligesom et kapitel handler om den politiske polarisering mellem supermagterne.

Viggo Hansen

R. L. Heathcote: The arid lands: their use and abuse.

Longman, London 1983. XX, 323 s. ill. 24 cm. £7.95.

Denne bog er meget bredt anlagt og når vidt omkring i forskelligartede problemstillinger med relation til aride områder.

De fire hovedafsnit fokuserer på

- a) definition og afgrænsning af aride områder.
- b) en gennemgang af vigtige komponenter i de aride udnyttelsessystemer – jord, vand, planter, dyr og energi.
- c) en oversigt og vurdering af de traditionelle udnyttelsessystemer.
- d) en opsummering af de fundamentale problemer forbundet med forvaltningen af aride områders ressourcer.

Bogen inddrager mange diagrammer og tabeller fra sin baggrundslitteratur og giver derfor til tider meget detaljerede oplysninger. Andre steder er de empiriske belæg på et så generelt niveau, at de næppe har nogen værdi som et spejl af den virkelige verdens mangfoldighed.

Bogen er ment som en bred orientering til folk, som beskæftiger sig med aride områder. Min vurdering er, at den bedre havde opfyldt dette krav, hvis detaljerne var blevet nedprioriteret og de væsentlige ressourcemæssige begrænsninger og sammenhænge trukket tydeligere op.

Anette Reenberg

Hans-Wilhelm Windhorst: Geographische Innovations- und Diffusionsforschung. – (Erträge der Forschung; Bd. 189).

Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 1983. XI, 209 s. ill. 20 cm. DM 49.-.

En udmærket lille indføring i geografisk innovations- og diffusionsforskning. Den fyldige litteraturliste på skønsmæssigt 600 titler (overvejende på engelsk) er et ekstra plus. Bogen har fire hovedkapitler. Det første af disse giver et overblik over udviklingen af forskningsfeltet, som inddeles i fire faser: en etnografisk, en »kulturlandschafts-genetishce«, en modelorienteret og endelig en interdisciplinær nyorientering. De to næste kapitler behandler teori, og paradigma og de elementer der indgår og de basisantagelser der ligger bag. Det sidste et meget prisværdigt referat af fem case studies. Referaterne er nok lovligt kortfattede; og selvom forfatteren understreger, at eksemplerne ikke skal give sig ud for at være repræsentative, kunne de måske være valgt bedre ud fra en almen synsvinkel. To eksempler er meget forståeligt tyske – det